

Monumentnummer*: 510050

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 maart 1999
Kadaster deel/nr 82955/183

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Eefde Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Eefde

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Gorssel	G			711
Gorssel	G			710
Gorssel	G			332

Omschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Den Dam. De kern van de aanleg bestaat uit drie eilanden, waarvan het vierkante, omgrachte terrein met het huis het oudste element vormt (zie kaart 1702). In de derde kwart van de achttiende eeuw is de omgrachting uitgebreid met een vijfhoekig terrein, thans in gebruik als moestuin, en ten oosten daarvan met een langwerpige weiland. Rondom de moestuin loopt een oude beukenhaag. Het eiland wordt aan de noordzijde ontsloten middels een houten brug waarop een houten spijlenhek voorzien van een ijzeren puntrand aan de bovenzijde. Rond de verfraaide buitengracht, die ten dele is verbreed, een strook loofbos met een rondgaande slingerende eikenlaan. Vanaf de laan wisselende zichten op het huis en omringende omgeving. Aan deze eenvoudige aanleg in landschapsstijl (zie kaart 1810), ligt, zover bekend, geen duidelijk ontwerp ten grondslag. Voor het huis ligt een ovaal perk gestoffeerd met solitaires en boomgroepen. Links daarvan een recent herstellende komvormige vijver. Vanaf het huis loopt een zichtlijn naar een weiland waarin een dijklichaam, waarop thans (1997) een dubbele laan op aan is geplant die als zichtlaan fungeert. Deze laan staat aangegeven op de kaarten uit 1778/1779 en uit 1807. Oorspronkelijk werd het de buitenplaats aan de westzijde ontsloten (laan thans nog aanwezig), doch in de derde kwart van de achttiende eeuw werd het goed aan de oostzijde toegankelijk gemaakt, doordat de Damlaan vanaf de Kapperallee werd doorgetrokken. Dit zou een verklaring geven voor het feit dat de lanen scheef op elkaar staan. In de zuidoosthoek van de aanleg een rabattenbos waar een diagonale, in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

driehoeksverband aangeplante eikenlaan (achttiende-eeuws) doorheen loopt, die aan de overzijde van de Damlaan verder gaat. Langs de rand van dit bos en het aansluitende weiland een achttiende-eeuwse laan van eiken en beuken.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Den Dam van algemeen belang:

- vanwege de formele elementen, zoals de vierkante omgrachting en het 18de-eeuwse lanenstelsel;
- vanwege de eenvoudige aanleg in landschapstijl die in verloop van tijd tot stand is gekomen;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument